

Środa, 13 czerwca 2012 r.

Monitorowanie przemian demokratycznych w Demokratycznej Republice Konga

P7_TA(2012)0252

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie następstw wyborów w Demokratycznej Republice Konga (2012/2673(RSP))

(2013/C 332 E/11)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Deklarację zasad międzynarodowej obserwacji wyborów przyjętą przez Organizację Narodów Zjednoczonych w październiku 2005 r.,
- uwzględniając Kartę praw człowieka ONZ,
- uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów ratyfikowaną przez Demokratyczną Republikę Konga (DRK) w 1982 r.,
- uwzględniając komunikat Komisji w sprawie pomocy UE w organizacji wyborów i ich obserwacji,
- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga,
- uwzględniając umowę o partnerstwie z Kotonu podpisaną w czerwcu 2000 r.,
- uwzględniając rezolucję z dnia 22 listopada 2007 r. Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga, w szczególności we wschodniej części kraju, oraz jej wpływu na sytuację w regionie,
- uwzględniając wspólne działanie Rady 2009/769/WPZiB z dnia 19 października 2009 r. zmieniające wspólne działanie 2007/405/WPZiB w sprawie misji policyjnej Unii Europejskiej w zakresie reformy systemu bezpieczeństwa mającej odniesienie do wymiaru sprawiedliwości w Demokratycznej Republice Konga (EUPOL DR Konga),
- uwzględniając misję ds. reformy sektora bezpieczeństwa EUSEC DR Konga utworzoną w czerwcu 2005 r. (wspólne działanie Rady 2005/355/WPZiB z dnia 2 maja 2005 r. w sprawie misji doradczej i pomocowej Unii Europejskiej w zakresie reformy sektora bezpieczeństwa Demokratycznej Republiki Konga),
- uwzględniając mandat misji obserwacji wyborów (UE EOM) wysłanej przez Unię Europejską na wybory prezydenckie i parlamentarne w dniu 28 listopada 2011 r., obejmujący przedstawienie szczegółowej, bezstronnej i niezależnej oceny procesu wyborczego zgodnie z krajowymi i regionalnymi ramami prawnymi, a także zgodnie z normami i traktatami międzynarodowymi podpisanymi przez Demokratyczną Republikę Konga,
- uwzględniając mandat delegacji Parlamentu Europejskiego, która dołączyła do UE EOM i zgodziła się z jej wnioskami,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton w sprawie procesu wyborczego w Demokratycznej Republice Konga, wydane dnia 9 grudnia 2011 r.,
- uwzględniając wspólne oświadczenie złożone dnia 2 grudnia 2011 r. przez wysoką przedstawiciel UE C. Ashton i komisarza A. Pielbągsa w sprawie wyborów oraz oświadczenie z dnia 7 czerwca 2012 r.,
- uwzględniając oświadczenie wiceprzewodniczącej Komisji/ wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Catherine Ashton w sprawie procesu wyborczego w Demokratycznej Republice Konga, wydane dnia 20 grudnia 2011 r.,

Środa, 13 czerwca 2012 r.

- uwzględniając sprawozdanie końcowe misji obserwacji wyborów Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga oraz zawarte w nim zalecenia,
 - uwzględniając zalecenia Niezależnej Państwowej Komisji Wyborczej wydane w kwietniu 2012 r.,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 i ust. 4 Regulaminu,
 - uwzględniając art. 122 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że misja obserwacji wyborów Unii Europejskiej w Demokratycznej Republice Konga stwierdziła w sprawozdaniu końcowym, że proces wyborczy cechował się brakiem przejrzystości i wiarygodności z powodu licznych zaobserwowanych nieprawidłowości i oszustw;
- B. mając na uwadze, że UE EOM w DRK opracowała 22 zalecenia dla kongijskich władz publicznych, których celem jest zasadnicze zwiększenie przejrzystości i wiarygodności wyborów i które są technicznie wykonalne w perspektywie nadchodzących wyborów prowincjonalnych i lokalnych;
- C. mając na uwadze, że wiceprzewodnicząca Komisji/wysoka przedstawiciel Catherine Ashton, mówiąc w imieniu UE, przypomniała swoje zaniepokojenie związane z poważnymi uchybieniami i brakiem przejrzystości przy opracowywaniu i publikowaniu wyników wyborów, co zgłaszała m.in. unijna misja obserwacji wyborów;
- D. mając na uwadze, że chociaż same władze Konga oraz Niezależna Państwowa Komisja Wyborcza dostrzegły niedociągnięcia, Najwyższy Trybunał Sprawiedliwości DRK utrzymał w mocy ostateczne wyniki obu wyborów i w dniu 16 grudnia 2011 r. ogłosił ponowny wybór na prezydenta kraju urzędującego prezydenta Josepha Kabili;
- E. mając na uwadze, że nie dotrzymano terminu organizacji wyborów stanowych i lokalnych w dniu 25 marca 2012 r. oraz mając na uwadze, że dnia 6 czerwca 2012 r. przewodniczący Niezależnej Państwowej Komisji Wyborczej ogłosił zmieniony program wyborów stanowych, miejskich, gminnych i lokalnych, który przedłuży proces wyborczy do roku 2014;
- F. mając na uwadze, że Najwyższa Rada ds. Sektora Audiowizualnego i Komunikacji (CSAC) nie mogła zagwarantować przestrzegania zasady równej obecności wszystkich kandydatów w mediach;
- G. mając na uwadze, że bezkarność wobec poważnego łamania praw człowieka powoduje brak bezpieczeństwa oraz, że sytuacja związana z procesem demokratyzacji w Demokratycznej Republice Konga nadal budzi zaniepokojenie, ponieważ w okresie poprzedzającym wybory prezydenckie wzrosła liczba naruszeń praw człowieka z pobudek politycznych
- H. mając na uwadze, że w Demokratycznej Republice Konga zwiększyły się represje wobec obrońców praw człowieka i dziennikarzy, którzy padają ofiarą arbitralnych aresztowań i zastraszeń;
- I. mając na uwadze zabójstwo Floriberta Chebeye Bahizire'a, wiodącego działacza kongijskiego na rzecz praw człowieka i sposób, w jaki cała sprawa została rozwiązana, stanowią nie tylko poważne przestępstwa same w sobie, ale również najgorszy możliwy znak dla kongijskich obrońców praw człowieka;
- J. mając na uwadze dużą ilość problemów powstałych w okresie przedwyborczym, w tym przejście na system jednoturowy w wyborach prezydenckich, unieważnioną listę wyborców, brak legitymizacji Niezależnej Państwowej Komisji Wyborczej, nieodpowiednie i źle stosowane ramy prawne oraz powołanie sędziów Sądu Najwyższego;
- K. mając na uwadze, że w ramach puli środków A 10. EFR UE wspiera projekty dotyczące dobrego rządzenia, takie jak przeprowadzanie demokratycznych i przejrzystych wyborów;
- L. zwracając uwagę, że UE wsparła organizację tych wyborów środkami finansowymi w wysokości 47,5 miliona EUR i przeznaczyła dalsze 2 miliony EUR na bezpieczeństwo; doceniając osobiste zaangażowanie 147 obserwatorów, którzy nadzorowali przebieg wyborów w ramach unijnej misji obserwacji wyborów w DRK w 2011 r.;

Środa, 13 czerwca 2012 r.

- M. mając na uwadze, że w swojej rezolucji nr 1991 przyjętej dnia 28 czerwca 2011 r. Rada Bezpieczeństwa ONZ przedłużyła do dnia 30 czerwca 2012 r. mandat misji stabilizacyjnej Organizacji Narodów Zjednoczonych w Demokratycznej Republice Konga (Monusco);
- N. mając na uwadze, że wzrost bezrobocia, pogorszenie się sytuacji społecznej i pauperyzacja ludności także są czynnikami determinującymi niestabilność polityczną w Demokratycznej Republice Konga;
- O. mając na uwadze, że 1,7 mln osób jest wewnętrznymi przesiedleńcami, a w sąsiednich krajach schroniło się 426 tys. kongijskich uchodźców;
1. wyraża przekonanie, że budowanie demokratycznego społeczeństwa wymaga przede wszystkim silnej woli politycznej i ambitnej wizji ze strony liderów politycznych, rządów i opozycji w celu tworzenia instytucji politycznych gwarantujących ludności prawa człowieka, prawa obywatelskie, polityczne, społeczne, ekonomiczne i środowiskowe;
 2. wyraża opinię, że liderzy polityczni, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, władze religijne i stowarzyszenia kobiet w DRK powinny osiągnąć konsensus narodowy w kwestii właściwych i odpowiedzialnych instytucji oraz ustalonych i uzgodnionych procedur, za pośrednictwem których można wdrażać praktyki demokratyczne;
 3. uważa, że niezależne systemy sądownictwa i mediów mają decydujący wpływ na kształt i regulację procesu demokratycznego, w celu wzmocnienia rządów prawa, utworzenia instytucji demokratycznych, w tym funkcjonującego parlamentu opartego o zasadę pluralizmu politycznego i wzmocnienia roli społeczeństwa obywatelskiego;
 4. uważa, że wybory są niezbędne, jednak nie wystarczają one same w sobie do stworzenia warunków niezbędnych do zaistnienia procesu demokratyzacji, który polega na czymś więcej niż jedynie zorganizowanie wyborów; uważa, że istotnym warunkiem powodzenia procesu demokratyzacji jest zaangażowanie się na rzecz rozwoju społecznego i gospodarczego kraju oraz przestrzeganie podstawowych praw ludności, takich jak prawo do zatrudnienia, opieki zdrowotnej i edukacji;
 5. wyraża uznanie dla narodu kongijskiego, który masowo uczestniczył w wyborach prezydenckich i parlamentarnych w listopadzie 2011 r., udowadniając tym samym, jak bardzo przywiązany jest do budowania prawdziwej demokracji w DRK;
 6. zachęca rząd do rozpoczęcia dialogu politycznego ze wszystkimi stronami, w tym z siłami opozycji i społeczeństwem obywatelskim, torującego drogę do prawdziwej demokracji i reform politycznych w kraju;
 7. podkreśla znaczenie powołania Trybunału Konstytucyjnego, który zapewni większą przejrzystość procesu wyborczego, zwłaszcza jeżeli chodzi o rozpatrywanie protestów wyborczych;
 8. ponownie stwierdza niesprawność Niezależnej Krajowej Komisji Wyborczej i zaleca gruntowne reformy w szeregu dziedzin po dokonaniu przeglądu jej składu, tak aby miała rzeczywiście parytetowy charakter i reprezentowała w większym stopniu kongijskie społeczeństwo obywatelskie;
 9. z zadowoleniem przyjmuje gotowość Niezależnej Państwowej Komisji Wyborczej do przywrócenia zaufania między poszczególnymi podmiotami i wdrożenia zaleceń unijnej misji obserwacji wyborów, a także wzywa w związku z tym Niezależną Państwową Komisję Wyborczą do przedstawienia propozycji dotyczących konkretnego i odpowiedniego sposobu działania;
 10. podkreśla kluczową rolę kongijskiego społeczeństwa obywatelskiego w procesie wyborczym, jeśli chodzi o propagowanie edukacji obywatelskiej i krajowej obserwacji wyborów; w związku z tym zwraca się do Unii Europejskiej i wspólnoty międzynarodowej, aby wspierały DRK w staraniach na rzecz ugruntowania demokracji i pokoju, pomagały kongijskim organizacjom pozarządowym w uświadamianiu wyborców i w zakresie krajowej obserwacji wyborów oraz aby wspierały ludność Konga w dążeniu do demokracji i sprawiedliwości społecznej;
 11. zachęca do rzeczywistego i skutecznego ustanowienia Najwyższej Rady ds. Sektora Audiowizualnego i Komunikacji (CSAC), aby zapewnić i zagwarantować stosowanie zasady równej obecności w mediach wszystkich kandydatów biorących udział w wyborach;
 12. zdecydowanie odrzuca godne potępienia akty przemocy i naruszenia praw podstawowych, które miały miejsce podczas wyborów w dniu 28 listopada 2011 r., i zwraca się do kongijskich władz o dołożenie wszelkich starań w celu przeprowadzenia koniecznego postępowania, aby znaleźć winnych; uznaje i wspiera pracę sił bezpieczeństwa i porządku w ich wysiłkach na rzecz skutecznego przeciwstawiania się wszelkim naruszeniom praw człowieka;

Środa, 13 czerwca 2012 r.

13. podkreśla, że nie poczyniono znaczących postępów w postępowaniach karnych w sprawach o naruszenie praw człowieka, w szczególności o masowe gwałty; zauważa, że systemowi sądownictwa nie udało się w dużej mierze stać na straży sprawiedliwości i zapewnić odszkodowania ofiarom;
14. jest zaniepokojony tym, że zabójcy Floriberta Chebeyi, działacza na rzecz praw człowieka, pozostają pomimo orzeczenia sądu na wolności; apeluje do kongijskiego wymiaru sprawiedliwości o rozpatrzenie odwołania od tego orzeczenia złożonego przez wdowę po Floriberce Chebeyi i o ustalenie daty rozprawy apelacyjnej;
15. wzywa władze Konga, aby w imię wolności wypowiedzi nie utrudniały, ani bezpośrednio, ani pośrednio, dystrybucji w DRK filmu Thierry'ego Michela poświęconego tej sprawie;
16. apeluje do kongijskiego rządu, by zobowiązał się zdecydowanie do prowadzenia działalności politycznej opartej na poszanowaniu wszystkich praw człowieka, w tym wolności wypowiedzi i opinii, prawa do demonstracji, wolności wyznania, oraz do położenia kresu dyskryminacji ze względu na płeć i orientację seksualną; podkreśla znaczenie umocnienia praworządności, dobrych rządów i zaostrzenia walki z korupcją oraz kontroli nad służbami bezpieczeństwa;
17. wzywa obecny rząd DRK do intensywniejszych działań wewnętrznych na rzecz zaprowadzenia praworządności i zapewnienia bezpieczeństwa obywateli Konga na całym terytorium kraju; apeluje do premiera, jako do członka rządu odpowiedzialnego za finanse publiczne, by dopilnował tego, aby najwyższe standardy zarządzania finansowego i skuteczne procedury budżetowe stały się normą w procesie decyzyjnym rządu DRK;
18. stwierdza, że dyskryminacja kobiet, która utrudnia im pełne uczestnictwo w życiu politycznym, utrzymuje się mimo faktu, że w konstytucji zapisano zasadę równości płci oraz proporcjonalnego udziału mężczyzn i kobiet w różnych organach decyzyjnych; proponuje wdrożenie wszystkich koniecznych środków, aby zapewnić włączenie kobiet w życie polityczne, oraz zmianę prawa wyborczego, tak aby zagwarantować zasadę proporcjonalnego udziału mężczyzn i kobiet;
19. z zadowoleniem przyjmuje ogłoszoną przez prezydium Niezależnej Państwowej Komisji Wyborczej, za pośrednictwem komunikatu prasowego wydanego w dniu 6 czerwca 2012 r., decyzję nr 019/CEN/BUR12, w której przedstawiono zmieniony program wyborów stanowych, miejskich, gminnych i lokalnych, który przedłuża proces wyborczy do roku 2014;
20. wzywa Niezależną Państwową Komisję Wyborczą do przedstawienia planu organizacyjnego i budżetowego, z których będzie jasno wynikać, jak zostaną przeprowadzone najbliższe wybory; apeluje o przedłożenie tych planów do zatwierdzenia przez wszystkie partie polityczne i społeczeństwo obywatelskie;
21. apeluje do wszystkich członków prezydenckiej większości, opozycji i administracji publicznej, a także do społeczeństwa obywatelskiego i ogólnie do obywateli, aby dopilnowali, by nadchodzące wybory, ujęte w zmienionym programie wyborczym na lata 2012 -2014, były przejrzyste, wiarygodne i rzetelne oraz by przestrzegano praw człowieka i podstawowych wolności;
22. zachęca Komisję i państwa członkowskie do uzależnienia wkładu finansowego Unii w kongijski proces wyborczy od skutecznej realizacji zaleceń UE EOM;
23. podkreśla, że stan bezpieczeństwa i sytuacja humanitarna w kraju nadal stanowią zagrożenie dla stabilności w regionie, i kładzie nacisk na fakt, że pokój, bezpieczeństwo, demokracja i dobre rządy stanowią warunek wstępny długofalowego rozwoju DRK;
24. apeluje do parlamentu Konga, by uczestniczył w monitorowaniu sektora wydobywczego oraz by rozważył przeprowadzenie niezależnego dochodzenia w celu zapewnienia przejrzystości działalności tego sektora;
25. popiera utworzenie stanowiska specjalnego sprawozdawcy Rady Praw Człowieka ds. DRK oraz odnowienie mandatu Monusco w celu ochrony ludności cywilnej;

Środa, 13 czerwca 2012 r.

26. zwraca się do władz Konga o jak najszybszą ratyfikację Afrykańskiej karty na rzecz demokracji, wyborów i dobrych rządów;
27. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii ds. zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, rządowi państw regionu Wielkich Jezior, Radzie Praw Człowieka ONZ i władzom Demokratycznej Republiki Konga.
-